

**УДК 338.48 (477)**

**Чижеліков О.Л.**  
студент гр. МТЕ-122м  
Національний університет «Запорізька політехніка»  
м. Запоріжжя, Україна  
*наук. кер. – к.е.н., доцент Корнієнко О.М.*

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО**

## ТУРИЗМУ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ

У більшості країн сільський зелений туризм є невід'ємною частиною комплексного соціально-економічного розвитку села та одним із шляхів 36 вирішення багатьох проблем, а саме: забезпечення дбайливого ставлення до навколишнього середовища, підвищення рівня життя жителів певної території, підвищення якості туристичних послуг, створення нових робочих місць.

Сільський зелений туризм – один із видів унікального пізнавального дозвілля, який останнім часом набув широкого поширення і продовжує стрімко розвиватися в багатьох країнах Європи.

UNWTO визначає сільський туризм як «тип туристичної діяльності, в якому досвід відвідувача пов'язаний із широким спектром продуктів, пов'язаних із діяльністю в природі, сільським господарством, способом життя та сільською культурою, риболовлею за допомогою палиць та відвідуванням визначних місць. Діяльність у сфері сільського туризму відбувається в неміських (сільських) місцях з такими характеристиками:

- низька щільність населення;
- ландшафти та планування землекористування, де переважає сільське та лісове господарство;
- соціальні структури та традиційний спосіб життя».

Сільський зелений туризм може зробити позитивний внесок у розвиток села, особливо шляхом створення нових підприємницьких структур. Роль туристичного підприємництва та цифровізації в сільській місцевості набула все більшого значення у світі, оскільки це призвело до відкриття нових можливостей для бізнесу та створення нових туристичних продуктів. Розвиток туристичної діяльності сприяє існуванню різноманітних секторів послуг, таких як будинки відпочинку, готелі, тури та діяльність або ремісничий бізнес, а також нематеріальних продуктів культурного туризму. В результаті цього зростання можливості працевлаштування стають доступними для всіх членів суспільства. Виділені приклади економічних і соціальних можливостей [1]:

1. В Австрії ініціативу «Відпочинок на фермі» було започатковано для створення спільного бренду – «Urlaub am Bauernhof», що німецькою означає «канікули на фермі», а також для сприяння його комерціалізації через онлайн-портал, який у 2022 році мав понад 2,8 мільйона відвідувачів.

2. У Грузії національне туристичне управління започаткувало проект «Винний шлях» у 2011 році. Головною метою проекту була підтримка розвитку винного туризму в виноробних регіонах країни шляхом інформування туристів про марані (винні підвали) і виноробні в окремих регіонах та шляхом підтримки виноробів для залучення туристів. Спочатку бенефіціарами проекту стали близько 30 виноробів, для яких встановили дорожні знаки. Це послужило катализатором для інших у розвитку своєї інфраструктури та туристичних пропозицій.

3. У Малайзії програма Malaysia Homestay Experience Program – це ініціатива розвитку туристичного продукту, яка має позитивний вплив на сільську місцевість шляхом підвищення доходів і рівня життя, водночас заохочуючи дух підприємництва та зберігаючи унікальну ідентичність і спадщину громад.

Україна також має всі можливості для розвитку сільського зеленого туризму, а саме багатий природно-рекреаційний потенціал та його значну роль у стимулюванні соціально-економічного розвитку регіонів України (майже 15% території складають зони відпочинку, гірські та прибережні ландшафти, збережені національні традиції, архітектура, близько 38 національних і регіональних парків), близько 400 джерел мінеральних вод, 100 родовищ лікувальних вод (69,3% території України).

Вважаємо, що саме пріоритетність розвитку сільського зеленого туризму в Україні зумовлюється нагальною необхідністю невідкладного розв'язання усіх соціально-економічних проблем сучасного села, у тому числі, освітянських. За роки незалежності України в сільській місцевості спостерігається зменшення населення, зростання безробіття, масова міграція, відтік молоді, старіння населення.

Основними проблемами, які стримують процес розвитку сільського зеленого туризму є, зокрема:

- відсутність загальної національної концепції з розвитку сільського зеленого туризму;
- чітко сформульованої державної політики;
- стандартів і нормативів, які можна застосувати в сфері сільського зеленого туризму;
- кваліфікованих кадрів;
- знань і досвіду роботи в сфері обслуговування зарубіжних і вітчизняних туристів;
- нормативно-правових актів, що регулюють діяльність в області сільського зеленого туризму;
- небажання і невміння раціонально використовувати власні рекреаційні ресурси.

Розвиток сільського зеленого туризму в об'єднаних територіальних громадах спонукає до покращання благоустрою сільських садиб, вулиць і сіл загалом; стимулює розвиток соціальної інфраструктури [2].

Отже, Україна, незважаючи на існуючі проблеми, завдяки її природним багатствам, унікальним ландшафтно-кліматичним умовам й вигідним географічним розташуванням має значний потенціал і сприятливі умови для перетворення сільського зеленого туризму у високорентабельний сектор економіки [3].

### **Література:**

1. World Tourism Organization (2023). Tourism and rural development: a policy perspective. *UNWTO*. Madrid. DOI: <https://doi.org/10.18111/9789284424306>
2. Леміш К., Бондаренко Л., Швачко В. Стратегічний розвиток сільських територіальних громад: роль зеленого туризму. *Економіка та суспільство*. 2022. №44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-22> (дата звернення: 10.10.2023).
3. Табенська О. Розвиток сільського зеленого туризму на

Вінниччині. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL:  
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-5> (дата звернення: 12.10.2023).